

Αλεξάνδρα Δεληγεώργη

Τό Ρολόι

στή Νόρα Αναγνωστάκη

Η είδηση που τυχαία διάθασα στήν άπογευματινή έφημερίδα της πόλης μας, (ή λέξη τυχαία είναι ψευδής κι άποσκοπεί στή δημιουργία κλίματος, άναζητώ μέ μιάν άκατανίκητη περιέργεια τίς μικρές άγγελίες τών έφημερίδων όπως πολλοί άπευθύνονται μάταια στ' αστρα), άφορούσε τήν αύτοκτονία κάποιου "Αλκη Χαμένου πενήντα δύο χρονώ που δέκα μέρες πρίν έπιχειρήσει τό άπελπισμένο του διάθημα ήρθε γεμάτος άγωνία στά γραφεία τής ίδιας έφημερίδας νά δώσει μιάν άγγελία γιά τό ρολόι του. Έξομολογήθηκε στόν φίλο δημοσιογράφο που μού ृδωσε τήν πληροφορία πώς τό είχε πετάξει ό ίδιος άλλά ότι αύτό ήταν καθαρή τρέλα καί τώρα που συνήλθε θέλει όπωσδήποτε νά τό θρεῖ. Μεσολάθησαν δέκα μέρες χωρίς κανένα νέο γιά τό ρολόι του κι άμεσως μετά ή αύτοκτονία του.

Υπάρχει λοιπόν μιά άμεση σχέση αύτοκτονίας καί ρολογιού που περιμένει ν' άποκτήσει τή λογική της συνάφεια. Κι έπειδή ή αύτοκτονία τοῦ "Αλκη Χαμένου όπως προσπαθώ νά τήν άναπλάσω στή σκέψη μου συνδέεται άμεσα μέ τούς νόμους τής τύχης που ό "Αλκης είχε τή βλακεία όσο ζοῦσε ν' άγνοει, θά μού έπιτραπει νά κάνω μερικές σκόρπιες άναφορές στά παιγνίδια τά λεγόμενα τυχερά προκειμένου νά δειξω μέσα άπ' αύτά τή σημασία της καί κυρίως τό είδος τοῦ χρόνου όπου κινεῖται.

Είναι γνωστό πώς ό μεγάλος ποιητής Μαγιακόφσκι ृπαιζε μέ πάθος χαρτιά, μέ ιδιαίτερη προτίμηση στό bridge. Ο Μαγιακόφσκι, αύτός ό πληγμένος άπό τό μέλλον καί τίς σπαθιές του, δέν μπόρεσε ν' άπαλλαγει άπ' τό παρελθόν που έφερνε μέσα του. Φαίνεται ότι στήν προεπαναστατική Ρωσία, ή χαρτοπαιξία ήταν κάτι παραπάνω άπό διασκέδαση καί ίκανοποίηση τής ύπαρξης· γινόταν άναγκη.

Πράγματι, δέν δέν θοηθούν οι ύπαρχουσες δομές τό σχεδίασμα τής ζωῆς, ό μελλοντικός χρόνος γίνεται άπ' τή σύστασή του στερητικός· παρέχεται μέ τή τσιγγουνιά τών όνείρων που μετατρέπονται σέ παράλογη άναμονή, κάποτε μελαγχολία ή ένθουσιασμό κι άλλοτε άδια. Τότε μένει ή τόλμη ν' άναπληρώσει τήν ृλλειψη έξοπλίζοντας τό παρόν μέ τό μαγικό άτού τοῦ άποθέματος τριῶν ỿσσων στό χέρι. Τά φύλλα που θ' άνοιχτούν κι άν δέν περιέχουν τόν τέταρτο ỿσσο ώστε νά θγάλει ό παίκτης καρέ καί νά vai σχεδόν άχτυπητος, ή πιθανότητα νά συνδυαστούν μ' ृνα ζεύγος είναι σημαντική, όπότε τό φούλ τοῦ ỿσσου, ίσχυρώτατη θέση, εύνοει τόν παίκτη άκομη κι άν δέν τόν έξασφαλίζει παρά σχετικά. Τέτοιες καταστάσεις που παρακολουθούμε συχνά στό πόκερ είναι σαφῶς μιά άντανάκλαση τής ζωῆς. Γενικά μπορεῖ νά πεί κανείς πώς τό παιγνίδι έπινοήθηκε γιά νά θοηθάει τούς παίκτες σέ διάφορα πλάνα ν' άντιλαμβάνονται πληρέστερα τή ζωή στά πολλαπλά τής γυρίσματα. "Ετσι συμβαίνει μέ τό σκάκι, έτσι καί μέ τήν πρέφα καί τ' άλλα παιγνίδια που όνομάζουμε τυχερά γιά νά δηλώσουμε τήν άνέκφραστη άλλιώς δυσκολία στό χειρισμό τους.

Χαρτιά έπαιζαν πολύ καί στή διάρκεια τῆς κατοχῆς, ἀλλά καί δέν εἶναι πρόσφατα λίγες οἱ θραδιές πού παίξαμε μέ πάθος ἐκτός ἀπό πόκα, ξερή ἡ πινάκλη, ἀκόμη καί τή γνωστή σ' ὅλους τριανταμία πού καταντά ἔξευτελισμός τοῦ ἀνθρώπου κι ὅχι γιατί σ' αὐτό τό παιγνίδι τό κίνητρο περιορίζεται στήν ἔγνοια τοῦ κέρδους ὅσο γιατί ἐλαττώνεται ἡ ἀντίσταση τοῦ δῆθεν παίκτη στήν τύχη του πού ἀδρανεῖ περιμένοντας τό ἄνοιγμα πενηνταδύο χαρτιῶν. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται καί δυό τράπουλες, πράγμα πού αὔξανει τό ποσοστό τοῦ τυχαίου κι ἐκμηδενίζει κάθε προσπάθεια ὑπολογισμοῦ τῆς ροῆς του. Ὡς τέλεια ἀδράνεια τοῦ παίκτη σ' αὐτό τό παιγνίδι φαίνεται καθαρά στήν περίπτωση πού ὁ συνδυασμός τῶν χαρτιῶν προκαλεῖ τό ἄθροισμα δεκατέσσερα ἥ τό ἰδεῶδες τριαντάενα. Ὁ παίκτης δέν ἔχει νά κάνει τίποτα· δηλώνει περιχαρής ἥ χωρὶς ἀντιδράσεις ἄν εἶναι ὁ τύπος τοῦ κερδοσκόπου τόν ἔνα ἥ τόν ἄλλο ἀπ' τούς δυό μαγικούς ἀριθμούς καί ἥ παίρνει πίσω τά χρήματα πού ποντάρισε σύν ἄλλα τόσα ἀπ' τόν μπανκιέρη ἥ ἄν αὐτός θγάλει τόν ἴδιο ἥ μεγαλύτερο, περιορίζεται στήν ἀπώλεια τοῦ κέρδους.

Χαρακτήρισα αὐτό τό παιγνίδι κατάντια γιατί ἀφήνει τήν τύχη νά μετατραπεῖ σέ θεά, μιά κι οί νόμοι πού περιορίζουν τή φύση της ἔξαντλοῦνται σέ γελοίους κανόνες συγκρότησης τοῦ ἴδιου τοῦ παιγνιδιοῦ. Τά πράγματα ἀλλάζουν τελείως στό πόκερ. Ἐδώ ἥ τύχη εἶναι καθορισμένη ἀπ' τό πρώτο μοίρασμα τῶν χαρτιῶν. Αὐτό πού τήν καθορίζει εἶναι μιά αύρα, ἔνα τίποτα μιά δυνατότητα κι ἔχει ἀνθρώπινο χαρακτήρα· ἐπινοεῖται δηλαδή, πραγματοποιεῖται κι ἐπιβάλλεται ὡς καθεστώς ἀπ' τούς ἴδιους τούς παίκτες πού γίνονται ἔτσι κύριοι τῆς τύχης τους. Ἐπιπλέον σ' αὐτό τό παιγνίδι ὁ σχεδόν τέλειος παίκτης μπορεῖ νά γνωρίσει ὅλη τή δύναμη τῆς ἀπάτης πού φέρνει ἥ σκέψη του. Ὁ δόλος, αὐτό που κοινῶς λέμε μπλόφα, εἶναι ἥ δυνατότητα πού μέ κάποια εύνοια τῆς τύχης (ὅταν οἱ ἄλλοι δέν εἶναι ἀπόλυτα βέβαιοι γιά τό φύλλο τους, ὅταν τά κέρδη σέ βάρος τους εἶναι ἡδη ἱκανοποιητικά κλ.) μετατρέπεται σέ ὅπλο τοῦ καλοῦ παίκτη. Ὁ καλός παίκτης εἶναι ἀδύνατο νά μήν εύνοεῖται ἀπ' τήν τύχη. Ἀπαλλαγμένος ἀπό ἡθικούς ἐνδιασμούς καί κάθε εἰδους τέτοιες ἀναστολές καταφεύγει στή μπλόφα γιατί χρησιμοποιώντας την σέ βάρος τῶν ἄλλων παικτῶν δουλεύει γιά τή δόξα τοῦ ἀνθρώπου. "Αν ὑποθέσουμε πώς ἥ τύχη εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἔχθρός του ὁ παίκτης τοῦ πόκερ ἀναλαμβάνει νά τή θέσει κάτω ἀπ' τούς νόμους πού τής ταιριάζουν. Μέ δολιότητα, ριψοκίνδυνη τόλμη, στιγμιαίους ὑπολογισμούς, σταθερή παρακολούθηση τῶν τριανταδύο χαρτιῶν πού ἐναλλάσσονται συνεχῶς πότε ἀνοιχτά καί πότε κλειστά, γίνεται κυρίαρχος πάνω της καί παρά τό γεγονός ὅτι ἐκδηλώνει τή βρώμικη τάση του νά ἔξαπατα καί νά ἐκβιάζει ἀκόμη, δέν ἔρχονται νά τόν συλλάθουν ἄλλα τοῦ ἀναγνωρίζουν τήν τρομερή του δεινότητα νά νομοθετεῖ τήν ἴδια τήν τύχη.

"Αν τό παιγνίδι εἶναι ἀντανάκλαση τῆς ζωῆς, τό μέλλον εἶναι ἀντανάκλαση τοῦ χρόνου. Οἱ νόμοι τῆς τύχης ἔχουν νά κάνουν ἐλάχιστα μέ τό χρόνο. "Ο, τι ἔχει γίνει καί φυσικά ὥ. τι γίνεται ἐντάσσεται στό πλαίσιο τοῦ χρόνου. "Ο, τι θά γίνει τό ἐντάσσουμε στό ἴδιο πλαίσιο ἀπό κεκτημένη ταχύτητα ἐξομοιώνοντας τό ἀποτέλεσμα τῆς σκιᾶς μέ τήν αἰτία πού τήν προκάλεσε. Ἀλλά αὐτό πού ἐνδέχεται νά συμβεῖ ὑπάρχει ἔξω ἀπ' τό χρόνο, τόν ἀναστέλλει· εἶναι μιά δυνατότητα πού ξεπερνάει καί τή σκιά τοῦ χρόνου πού ὀνομάζουμε μέλλον, κι ἡ ἀντιπαράθεση μιᾶς τράπουλας κι ἐνός ρολογιού δείχνει καθαρά τή διαφορά πού χωρίζει ἔναν καλό παίκτη ἀπό ἔναν ὑπάλληλο. Ὁ ἔνας δημιουργεῖ στό κενό ὅπως συνήθως θεωροῦμε τό πεδίο δράσης τῆς τύχης, ὁ ἄλλος κινεῖται

μέσα σέ πλαίσια πού θρήκε ήδη φτιαγμένα στην καλύτερη περίπτωση προσπαθεῖ νά τ' άναμορφώσει. Θά καταλάβουμε καλύτερα τήν άντιπαράθεση ἄν προσπαθήσουμε νά συγκρίνουμε τό σχέδιο τῆς ἐπανάστασης μ' ἔνα πρόγραμμα ἀναμόρφωσης· δέν συγκρίνονται. 'Η ἐπανάσταση προκαλεῖ ἔνα ρίγος συγκίνησης στούς ἀναγνῶστες τῶν ἐφημερίδων γιατί μεταφέρει μιά δυνατότητα ἀπ' τό κενό πού γίνεται ὁ χρόνος τοῦ ἐνδεχόμενου σέ μιά καταμαρτυρούμενη κραυγαλέα κι ἐπί χρόνια κατάσταση προκειμένου νά τήν ἀλλάξει. "Αν τῆς ἀφαιρέσουμε τά πραγματικά της στοιχεῖα ἐκεῖνο πού μένει θυμίζει σειρά ἀπό πειραματικές κινήσεις ἀπόλυτα ὑπολογισμένες κι ἀνάλογες μ' αὐτές πού συντελοῦνται στά τεχνολογικά ἐργαστήρια. Μόνο πού ἐδῶ ὁ χῶρος τοῦ ἐργαστηρίου καθορίζεται ἀπό χιλιάδες συντεταγμένες κι ἡ ύπόθεση τοῦ πειραματος καταστρώνεται μέ ἀπάνθρωπη κούραση τοῦ μυαλοῦ. Τέλος τό πείραμα είναι ἡ συγκλονιστική της στιγμή γιατί ἄν πετύχει ἐπιβάλλει τούς νόμους της ὅχι μόνο στήν κατάσταση πού ζητοῦσε ν' ἀνασκευάσει ἀλλά καὶ στό ἐλάχιστο ποσοστό τοῦ τυχαίου πού τήν ἔκανε ριψοκίνδυνη καὶ μᾶς ἔκοθε τήν ἀνάσα, δράστες καὶ παρατηρητές.

Μ' ὅλα τά παραπάνω ἐκεῖνο πού μ' ἐνδιαφέρει ἐδῶ είναι νά καθορίσω τή σχέση τοῦ ρολογιοῦ τοῦ "Ἀλκη Χαμένου μέ τήν αὐτοκτονία του. Είναι γεγονός ὅτι μιά αὐτοκτονία δέν είναι τυχαίο συμβάν. Συντελέστηκε κάτω ἀπό ὄρισμένες συνθήκες, ἔχυτηρετεί μιά σκοπιμότητα πού ἀναιρεῖται βέβαια ἀπό τόν ἴδιο τό θάνατο τοῦ αὐτόχειρα, ἡ σημασία της παύει νά είναι καθορισμένη, μετατρέπεται δηλαδή σέ μιά δυνατότητα σημασίας, πράγμα πού δέν συμβαίνει φυσικά μέ τίς ἀπόπειρες, κι ἔχει τούς λόγους της.

Στή συγκεκριμένη περίπτωση ἔχω ἀρκετά δεδομένα γνωστά. Πρώτα πρώτα, τίς συνθήκες τῆς ζωῆς τοῦ "Ἀλκη Χαμένου. Είδα τό σπίτι του ρώτησα τούς γείτονες τά μαγαζιά γύρω κι ὅπου ὑπάρχουν κενά μπορεῖ νά δουλέψει κι ἡ φαντασία. 'Απ' τήν ὅλη, μπορῶ ν' ἀναπλάσω μιάν ὅποιαδήποτε σκοπιμότητα μιά κι ὁ ἀνθρωπος αὐτός ἔχει πεθάνει. "Οτι ἡ σκοπιμότητα αὐτή πρέπει νά ἥταν τραγική δέν χωράει ἀμφιβολία. Αὐτό πού μπορῶ νά κάνω ἐδῶ είναι νά καθορίσω τό βαθμό τῆς τραγικότητάς της γιαυτό καὶ πρέπει νά δοθεῖ ὅλη ἡ προσοχή μας στό δεκαήμερο πού μεσολάθησε ἀπ' τό πέταγμα τοῦ ρολογιοῦ ὡς τό μοιραίο συμβάν. Τό δεκαήμερο αὐτό μπορεῖ μέ τή σειρά του νά φωτίσει σέ βάθος τή σημασία πού είχε τό ρολόι του γιά τόν "Ἀλκη καὶ νά μᾶς ἀποκαλύψει τούς λόγους πού τόν ὀδήγησαν ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπ' αὐτό. Στήν αὐτοκτονία του παραπέρα. 'Εδῶ ἀκριβῶς θρίσκεται κι ἡ μεγαλύτερη δυσκολία πού ἀναγκάζει τό πραγματικό περιστατικό τοῦ θανάτου του νά μετατραπεῖ σέ διήγημα. Γιατί ἄν ὁ χῶρος τοῦ διηγήματος είναι ὁ μόνος ὅπου μπορεῖ ν' ἀναπλαστεῖ ἀνάγλυφα ὅλο τό πλέγμα τῶν παραγόντων πού καθορίζουν τήν ἔκφαση μιᾶς ἰστορίας, ἐκεῖνο πού δέν θά κάνει ποτέ ὁ πραγματικός συγγραφέας είναι νά συνθέσει τοῦτο τό πλέγμα μέ τεχνητούς ὑπολογισμούς. "Εχει σημασία νά θροῦμε τούς νόμους τής τύχης καὶ νά τής τούς ἐπιβάλλουμε γιά ὅ,τι ἐνδέχεται νά συμβεῖ. Κι ίσως αὐτό ὅφειλε νά κάνει ὁ ἴδιος ὁ "Ἀλκης Χαμένος ὅσο ζοῦσε. Γιά ὅ,τι ὅμως ἔχει γίνει καὶ δέν ξεγίνεται χρειάζονται βαθειές ἀναλύσεις καθόλου μηχανικές τολμηρές στά γυρίσματα τής φαντασίας· μιά αὐθεντικότητα δηλαδή στήν κατανόηση τοῦ ἡδη συντελεσμένου.

Δέν θά κάνω τό λάθος ν' ἀναζητήσω τόν ἀληθινό συγγραφέα, ὅπως τό ἔκανε ὁ ἥρωας τοῦ προηγούμενου διηγήματος. Αντίθετα, τολμῶ ν' ἀναλάθω ἀπ' τό ὑψος αὐτό καὶ γιά χάρη τοῦ πεθαμένου τό βάρος νά μεταμορφωθῶ σέ συγγρα-

φέα τῆς τύχης του.

‘Ο “Αλκης Χαμένος είχε έξαντλήσει τό χρόνο του ἄσκοπα. Καὶ μόνον αὐτό δέν ήταν ἡ πρόθεσή του. Νέος ἀκόμη πάσχιζε νά φτιάξει ἔνα σχέδιο γιά τή ζωή του. Βέβαια, ἔνα σχέδιο δέν είναι ἀρκετό νά ἔξασφαλίσει σ’ αὐτόν που τό φτιάχνει ἔνα συγκεκριμένο σκοπό. Μποροῦμε νά πούμε πώς ἥθελε πολλά καί συγχρόνως τά πάντα μετρημένα στή ζυγαριά μιᾶς ἀλάθητης κρίσης. ‘Η τελευταία τοῦ ἔλειψε. ‘Ο ἐσωτερικός του μονόλογος, μιά ἐνδοσκόπηση καταστροφική ἐντέλει μέ τό νά θέτει καί ν’ ἀναιρεῖ τήν ἄλλη στιγμή κάθε του κίνηση, στάθηκε ἡ καταφυγή του. Στήν ἐπόμενη φάση, ἡ σκέψη τοῦ “Αλκη Χαμένου προχωρεῖ τόσο ὅσο νά ἐλέγχει δεσμευτικά τίς ἐπιθυμίες του. Οἱ τελευταῖες σταθερά λιγοστεύουν. ‘Ανακαλύπτω ὅσα μοῦ κρύθουν καί θέλω περισσότερα ἀπ’ ὅσα ἥθελα χθές, κυρίως μιᾶς ἄλλης ποιότητας, μονολογεῖ. Ρίχνεται στή δράση μέ κινήσεις σπασμωδικές. Τό μεσημέρι είναι κιόλας κατάκοπος. ‘Αρχίζει τότε νά δουλεύει ἀντίστροφα. ‘Αναστολές πού βρίσκουν χίλιες προφάσεις τόν πηγαίνουν πίσω. Τό βράδι κάνει πάλι προσπάθειες ὥστε τό πρωί νά χει τό κίνητρο νά ἐκταθεῖ ἐνεργητικά πρός τό μέλλον του. Μ’ αὐτές τίς ἀνοησίες ἔδεψε σχεδόν τή ζωή του. ‘Η ζωή του ταυτίζεται πιά μέ τή λειτουργία τοῦ ἐγκεφάλου του πού ἐργάζεται μέ τούς νόμους τής ἡθικῆς καί καθόλου τής λογικῆς. ‘Ετσι ἔρχεται κάποτε ἡ ὥριμη ἡλικία σάν ἀπουσία καί ρίχνει ἀνελέητα τά χαστούκια τής στόν “Αλκη πού νιώθει ἀνεπαρκής ἀκόμη κι ὅταν γελά κάνει ἀστεῖα καμώνεται τό παιδί. Στά σαράντα διαπιστώνει πώς δέν ἔγινε τίποτα. ‘Ωσπου νά καταλάβει τό μέγεθος τοῦ τίποτα πού παραδέχεται μ’ εύκολία γίνεται κιόλας σαρανταπέντε. Τό σκηνικό θά πρέπει νά τό φανταστοῦμε σέ ἄδειους χώρους μέ πολλά ἄδεια μπουκάλια καί πεταγμένες γραβάτες ἑδῶ καί κεῖ. ‘Ο χρόνος ἀρχίζει τότε νά δουλεύει ἀντίστροφα. Τό μέλλον του ἀποκτά ξαφνικά τήν πραγματική του σύσταση, τής σκιάς τής ζωῆς του. ‘Εχει ἀνοίξει ἔνα στόμα νά καί σαρκάζει. Δέν ξέρει τί πάει νά πεῖ ἐνδεχόμενο. Αὐτό πού λένε πώς χρειάζεται ν’ ἀντιμετωπίζει κανείς πᾶν ἐνδεχόμενο είναι πρακτικά σωστό. ‘Αλλιῶς δέν είναι πού σέ παίρνει ὁ διάθολος δέκα φορές· είναι πού σέ συμπέρασμα κρίνεσαι ἄχρηστος.

Στά πενήντα του ό “Αλκης Χαμένος φτάνει σ’ αὐτό τό συμπέρασμα. Ξεχνάει τό δρόμο πού ἔκανε ἀνάμεσα φόβου καί στοχασμοῦ· τό πρωί στοχασμός καί τό μεσημέρι ἡ κούραση. Τό βράδι ὁ φόβος, μιά καινούρια ἀπόφαση τά χαράματα ἡ ἴδια πάντα καρφιτσωμένη στήν κουρτίνα τοῦ παραθύρου του. ‘Ο ἥλιος. ‘Ο χρόνος δέν ἔχει πιά καμιά σημασία. Σημαδεύει τό τέλος του. ‘Ο “Αλκης ἀδυνατίζει τώρα μέρα μέ τή μέρα. Μέρα μέ τή μέρα γίνεται πιό χλοιόμος. ‘Έχουμε μιά πτώση τής πίεσης καί μιά καρδιά πού δέν ἔχει λόγους νά δουλεύει κανονικά. Δέν είναι τίποτα πιά. Πιό σωστά είναι ἔνα προϊόν πού παράγει λύπη. ‘Η λύπη του δέν διατίθεται πουθενά. Τό κέρδος του ἔγκειται στό ὅτι καταστρέφει τή σημασία τοῦ κέρδους κι ἀδιαφορεῖ. Γυρεύει τό μέτρο τής ύπαρξής του καί πρίν τό βρεῖ τήν ἔχει χάσει ἀπό νέος ἀκόμη. Τό ρολόι του μοναδικό σημάδι μιᾶς κίνησης κυκλικῆς είναι τό μέτρο της πού κατανέμεται σέ πρωί μεσημέρι καί βράδι: δίχως νά φθείρεται σημαδεύει τή βαθμιαία φθορά τῶν στιγμῶν πού ώστόσο ξαναγυρίζουν κι ἀναπαράγονται σχεδόν ἀνελέητα. Είναι φανερό πώς θέλει νά τό ξεφορτωθεῖ. Νά πάψει ἐπιτέλους αὐτός ὁ κύκλος πού σηματίζεται χιλιάδες φορές κι ἀπαράλλαχτα. Ζητά νά μπει στήν ύφή τοῦ παχύρευστου ἄχρονου πού θά βιώνεται χωρίς σημάδια, κανένα στίγμα πού νά μπορεῖ ν’ ἀναγνωρίσει καί νά τοῦ γυρέψει εύθυνες.

"Αραγε θά μπορέσει ν' ἀπελευθερωθεῖ ἀπ' τό θάνατό του ἐπιχειρώντας τον; Πετώντας τό ρολόι του προσπαθεῖ στό δεκαήμερο πού μεσολαβεῖ ὡς τήν αὐτοκτονία του νά ἐπιστρέψει στή μνήμη τῆς γέννησης γιά νά ξεφύγει ἀπ' τήν ἀπειλή πού τόν σημαδεύει. Δύο χιλιάδες στιγμές ὑστερα δυό χιλιάδες πλήν μία πλήν δύο ἔπειτα κάποτε μιά δλοκάθαρη ἀρχή τό μηδέν ὁ ἀπύθμενος πάτος τόυ. Τώρα ό κόσμος ἐκτυλίσσεται ἀπέναντι του. Δέν προσέχει πώς αὐτό γίνεται μέ μιά κίνηση ἀναδρομική πού καταλύει τίς αἰσθήσεις του καί τόν κόσμο πού βλέπει. "Έχω ὅλη τή θέα του, λέει. 'Αστεῖα, ἔχει τόση θέα ὅσο τό παράθυρο πού ἄνοιξε. Τί σημαίνει ἀνοίγω ἔνα παράθυρο στόν κόσμο; 'Ανοίγω ἔνα παράθυρο στόν κόσμο σημαίνει γκρεμίζω ἔνα τοίχο πού μοῦ τόν κρύθει κι ὁ 'Αλκης Χαμένος δέν ἔχει πιάσει πέτρα στά χέρια του.

"Ετσι θάρθει ἀπελπισμένος στά γραφεία τῆς ἐφημερίδας νά ζητήσει μέ κάθε τρόπο νά τοῦ ἐπιστραφεῖ τό ρολόι. Μερικές μέρες πρίν θά τό πετάξει στό πεζοδρόμιο τῆς γειτονιᾶς του. 'Εδῶ κανεὶς δέν τόν έρει, ἐκτός ἀπ' τόν κουρέα καί τόν ἐστιάτορα. 'Ο τσαγκάρης τόν ἀγνοεῖ. Τά παπούτσια του είναι ἡ παρουσία ἐνός συνόλου ἀπό τρύπες. 'Ο μανάθης δέν τόν ἔχει προσέξει ποτέ. Τά φροῦτα είναι μιά κατάσταση ξεχασμένη ἀπ' τόν ούρανό του. Οι χυμοί είναι ἡ ζωή κι αὐτός ἔχει στραγγίσει καί δέν μπορεῖ ν' ἀνακαλέσει καμιά εἰκόνα νεροῦ. Τό νερό νά τρέχει ἀπ' τή θρύση, τό νερό νά γεμίζει ἔνα ποτήρι τή μπανιέρα μιά λίμνη τή θροχή νά κρύθει τίς λακούθες τοῦ δρόμου τή θάλασσα νά σκεπάζει τόν πάτο της. Στή στιγμή ἡ εἰκόνα ἐνός πνιγμένου. Τό θγάζει ἀπ' τό χέρι του τρίθει μέ τό μανίκι του τό γυαλί τό κουρντίζει προσεχτικά, είναι ἐννιά παρά κάτι, δέν περνάει κανεὶς τέτοιαν ὥρα καί τ' ἀφήνει νά πέσει μαλακά πάνω στίς πλάκες. "Αν σπάσει θά vai γιά πέταμα. "Οποιος τό θρεῖ θά δεῖ πρώτα ἄν δουλεύει. "Αν δέν δουλεύει πιθανό ν' ἀμελήσει νά τό πάει στόν μάστορα. Μπορεῖ ἀκόμη νά τό πετάξει σ' ἔνα συρτάρι. Προσφέρει σ' ἔναν ἄγνωστο τή δυνατότητα ἐνός ἀνάλογου μαρτυρίου μέ τό δικό του κι εύχεται μέσα του ὁ τυχέρος νά vai νέος στήν ήλικιά, ἃς ποῦμε ἔνα παιδί πού δέν ἀπόκτησε ἀκόμη δικό του ρολόι.

"Ηδη ὁ 'Αλκης Χαμένος ἔχει γίνει κακός. Πιστεύω πώς στό δεκαήμερο πού ἀκολούθησε, προσπαθώντας νά προσαρμοστεῖ στήν αἰώνιότητα πού κατασκεύασε γιά τόν ἔαυτό του είχε τήν εύκαιρια νά διαπιστώσει πώς ὁ ἔχθρός του δέν ἦταν αὐτό τό ρολόι ὅσο τά γεγονότα πού ἀπουσίαζαν παντελῶς ἀπ' τήν ίστορία του. 'Από μιάν ἀκατανίκητη περιέργεια ἔτρεξα στή διεύθυνση πού ἀνέφερε ἡ ἀγγελία στήν ἐφημερίδα νά γνωρίσω τόν 'Αλκη Χαμένο τήν ὥρα πού τόν σήκωναν ἀπ' τό σπίτι. Δέν είναι χωρίς σημασία ἵσως τό γεγονός ὅτι ἦταν ἐκπληκτικῆς καλλονῆς· κυρίως τά χέρια του ἄθικτα σάν ἀπό ἄγαλμα.

Αλεξάνδρα Δεληγεώργη

